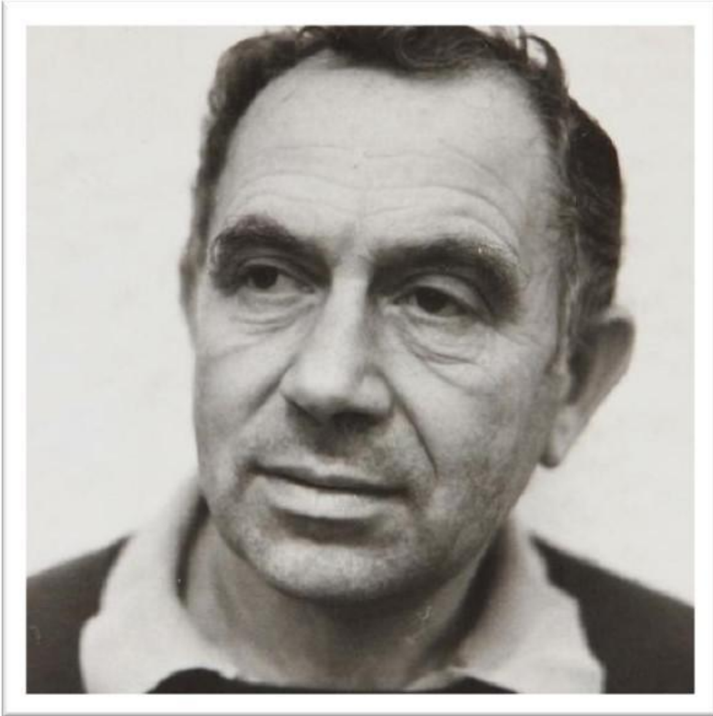

Yehuda Amichai
Poezii alese

Editura Saga

Yehuda Amichai

Poezii alese

Traducere de Adrian Grauenfels și Emanuel Pope

- Coperta: Adrian Grauenfels & Emanuel Pope
- Redactare: Otilia Rossetti
- Tehnoredactare: AG
- Desene: ©Beatrice Bernath
- Multe mulțumiri doamnei Hana Amichai pentru permisiunea acordată

ISBN 978-1-387-05999-7

Note despre Yehuda Amichai
(1924 – 2000)

Timp de 2 generaţii începând din anii 60, **Yehuda Amichai** a fost considerat cel mai proeminent poet israelian modern. Născut în Germania într-o familie ortodoxă a crescut şi a căpătat o educaţie solidă în limbile germană şi ebraică. La 11 ani (1935) familia emigrează în Israel, pe atunci Palestina, aflată sub mandatul britanic. În 1936 îl găsim studiind la o şcoală religioasă din Ierusalim. Se înrolează în Haganah – armata de apărare a comunităţii evreieşti din Palestina. În timpul celui de-al doilea război mondial Amichai se înscrie voluntar în armata britanică şi participă la Războiul de Independenţă a Israelului. Staţionat cu armata în Egipt, Amichai găseşte o antologie de poezie britanică modernă în care descoperă poezii scrise de T. S. Eliot, H. W. Auden, D. Thomas, lecturi care îi vor influenţa decizia de a deveni scriitor. În 1946 este eliberat de britanici ca să-şi continue studiile de literatură ebraică la universitatea din Ierusalim. Publică prima sa carte de poezie „Acum şi în alte zile" în anul 1955. Serveşte în războiul din Sinai în 1956, şi în războiul de Yom Kippur din 1973. Prima sa nuvelă „Nu acum, nu aici" apare în anul 1963. Nuvela descrie călătoria unui tânăr israelian născut în Germania, care se reîntoarce pe locurile natale încercând să rezolve dilema Holocaustului. O a doua nuvelă despre un poet

trăind la New York apare în 1971 în timp ce Amichai se afla în USA în vizită la Universitatea Berkley. Din 1987 a locuit la New York unde a predat literatura. A murit de cancer în anul 2000. Poeziile lui au fost traduse în 40 de limbi.

Opera poetică

Poezia lui Amichai se axează pe problematica vieţii de zi de zi cu referinţe filozofice la viaţă şi moarte. Opera sa este străbătută de o ironie fină, înţesată de imagini surprinzătoare. Ca mai toţi poeţii, Amichai se luptă cu credinţa şi religia, poemele sale se referă la Dumnezeu, şi la propriile experienţe religioase ale poetului. Amichai a fost considerat a fi un filozof în căutarea umanismului post-teologic. Amichai avea o rară abilitate de a transforma scenele şi situaţiile personale de dragoste, cu toată agonia şi bucuria lor, în experienţe general colective, anulând axa timpului sau geografia întâmplării.

Dar prea multă imaginaţie creează unora probleme, iar Amichai este acuzat de sacrilegii când Dumnezeu este descris ca un mecanic auto care, culcat sub globul pământesc - zadarnic încearcă să-l repare. În poezia „Zeii se schimbă” Dumnezeu este prezentat ca un ghid turistic.

Despre limbajul său poetic Amichai spune: „Am crescut într-o familie religioasă. Pentru mine rugăciunile au devenit un fel de limbaj. Spre deosebire de alţi poeţi nu am căutat să-mi îmbogăţesc scrisul cu ma-

terial cultural sau etnic, am rămas la naturaleţea şi simplitatea expresiei”.

Un critic literar (Robert Alter) descrie poezia lui Amichai ca fiind „muzică”: „El porneşte o avalanşă sonoră, cuvintele se asociază sintactic şi generează pe cele succesive într-un lanţ fonetic, ca un arbore de familie”.

Poezia lui Amichai tradusă în limba engleză a căpătat o popularitate deosebită deşi cei ce admiră poezia lui în ebraică susţin că multe inovaţii şi jocuri de cuvinte se pierd în traducere. Subtilele înţelesuri bazate pe scrierile antice ale lumii vechi, nu pot fi totdeauna fidel redate de limbajul modern.

Biografia poetului se împleteşte intim în poezia sa, individul, subiectul preferat este israelianul tipic, de rând, omul secolului 20 şi condiţia sa umană, filozofic tratată în diverse perioade şi situaţii. Dar şi copilăria traumatică în Germania îi influenţează mult poezia. Între Amichai şi o prietenă din şcoală, Ruth Hanover, are loc o ceartă serioasă pe tema unei piese de teatru cu subiectul Yehuda Maccabi, şi în final Ruth pleacă pedalând furioasă spre casă. Pe drum Ruth este accidentată în trafic şi un picior îi este amputat. Mai târziu femeia moare în holocaust, iar Amichai se simte responsabil de soarta ei şi scrie poemul „Micuţa Ruth” în care o aseamănă cu Anna Frank. Descoperă că Ruth a fost deportată cu ultimul transport în 1944 şi nu înţelege cum oamenii mai pot suporta să trăiască pe când prietenii lor sunt omorâţi. Totuşi, în general, Amichai evită referinţele la copilăria sa în Germania, preferând relaţionarea cu prezentul; el selecţionează deliberat ce

fragmente ale vieţii sale îi vor afecta poezia şi în ce măsură.

Amichai scrie piese de teatru şi multe piese radiofonice, o carte de scurte povestiri, câteva nuvele, etc. fără să ascundă faptul că este un emigrant, fiul unor emigranţi. Cu timpul poezia sa devine strident incisivă, îndreptată împotriva instituţiilor social-politice care înrobesc viaţa şi fericirea individului în scopul promovării unor sisteme megalomane.

Aspectele „naţionaliste" ale poeziei sale sunt criticate ca fiind produse de poet în scopul de a câştiga recunoaşterea de poet naţional. Într-o carte publicată în 1997 găsim afirmaţia: *„De la Alterman încoace nu am cunoscut poet mai popular şi mai apreciat ca Amichai. Este unic. Este singurul poet citit de consacraţi, de academie, dar şi de publicul larg care în general nu consumă poezie. Din acest punct de vedere Amichai nu are rivali".*

Recunoaşterea internaţională

Amichai tradus în engleză apare în prima ediţie „Poezia modernă în traduceri" - 1965, iar în anul următor participă la festivalul Spoleto alături de Ezra Pound, H. Auden, Pablo Neruda şi alţii. Prima sa carte în limba engleză „Selected Poems" a fost tradusă de Assia Guttman şi citată în New York Times ca fiind „Cartea unui mare poet israelian, dintre puţinii care prezintă un vast repertoriu fără să compromită arta. El este iubit de cititorii săi cum poate numai ruşii şi-au iubit poeţii la începutul secolului XX".

Explicaţia acestui succes este simplă: poemele lui Amichai sunt aparent uşoare, şi totodată profunde. Umoristice, ironice, pline de pasiune, libertine dar ţinând seama de Dumnezeu, aluzive dar accesibile, încărcate de metafore şi totuşi rămânând teribil de concrete. Un bun exemplu găsim în – „Scrisoare de recomandaţie” - un poem plin de dragoste:

Ahh atinge-mă, atinge-mă femeie bună
Ce simţi sub cămaşa mea nu e vreo rană
Ci o scrisoare de recomandare de la tatăl meu:
<El e un băiat bun şi plin de iubire>…

Conclude Ted Hughes în revista Times: „Sunt convins că Amichai este unul dintre cei mai mari, esenţiali, durabili poeţi, o voce a secolului, uman, inteligent, adevărat şi plin de resurse, aflat la el acasă în orice situaţie umană. O adevărată comoară”.

Adrian Grauenfels

Din volumul „Acum și în alte zile”
(1955)

Dumnezeu are milă de copiii de grădiniță

Dumnezeu are milă de copiii de grădiniță.
Are mai puțină milă de copiii de școală.
Și de cei mari nu are milă deloc,
El îi lasă singuri,
și câteodată ei trebuie să se târască în patru labe
pe nisipul încins
ca să ajungă la punctul de prim ajutor
acoperiți de sânge.

Dar probabil că El îi ferește
pe cei care iubesc cu adevărat
și are milă de ei și îi veghează
ca un copac asupra unui om bătrân
dormind pe banca unui parc.

Probabil și noi le vom da acestora și ultima noastră
lăscaie de caritate pe care mama ne-a lăsat-o,
astfel încât fericirea lor ne va proteja
și pe noi acum și în alte zile

Sediul Națiunilor Unite
din Casa Înaltului Comisar din Ierusalim

Mediatorii, împăciuitorii, cei ce îndulcesc
asperitățile și cei care consolează trăiesc
în casa albă
și seva și-o trag de foarte departe,
prin conducte șerpuitoare, prin vene întunecate,
asemenea unui făt.

Și secretarele lor sunt rujate și vesele,
și șoferii lor voinci așteaptă jos la scări,
precum armăsarii la grajduri,
și copacii ce-i umbresc își au rădăcinile
în pământul nimănui
și iluzii sunt copiii ce trec dincolo să caute flori
pe câmp
și nu se mai întorc niciodată.

Și gândurile trec pe deasupra, neliniștite, ca
avioanele de recunoaștere,
fac poze și se întorc ca să le developeze în
întunecate, triste camere

Și știu că au candelabre foarte grele acolo
și băiatul-care-am-fost stă pe ele și se dă ața-huța
înainte și înapoi, înainte și înapoi, înainte
până nu se mai întoarce.

Apoi târziu, noaptea va sosi să deseneze
ruginite și înconvoiate concluzii
din viețile noastre bătrâne,
și pe deasupra tuturor caselor un cântec va strânge
cuvintele risipite
ca o mână adunând după cină firimiturile
de pe o masă,
în timp ce discuțiile continuă
și copiii au adormit deja.

Și speranțele mă ajung asemenea unor
marinari curajoși,
asemenea unor descoperitori de continente
ce se opresc pe o insulă
unde stau o zi ori două
și se odihnesc...
Ca apoi să navigheze din nou.

NÎMIC

Autobiografie, 1952

Tatăl meu a construit deasupra mea o îngrijorare
cât un șantier naval
pe care am părăsit-o imediat, înainte de-a fi isprăvit.
și el a rămas acolo cu navele sale mari,
goale îngrijorări.
Iar mama mea era aidoma unui copac pe un țărm
cum sta cu brațele ei întinse către mine.

Și în '31 mâinile mele erau vesele și mici
și în '41 învățaseră deja să mânuiască o pușcă și
când m-am îndrăgostit prima oară gândurile îmi
erau ca un mănunchi de baloane colorate
și mâinile albe ale unei fetițe le ținea
pe acestea toate
cu-n fir subțire de ață - apoi le-a dat drumul.

Și în '51 desfășurarea vieții mele
era asemenea mișcării unor sclavi
înlănțuiți pe un vas,
iar fața tatălui meu
asemenea unui far de locomotivă devenind tot mai
mică în depărtare, și mama a închis toti norii
înăuntrul dulapului ei de lemn
iar când mergeam pe stradă

secolul 20 îmi era ca sângele-n vene,
sânge ce se dorea afară prin
cât mai multe războaie
de asta mi se și zbătea în cap și-mi ajungea mereu în
inimă tot, numai valuri de supărare.

Dar acum, în primăvara lui '52 văd
mai multe păsări întorcându-se decât au plecat cu o
iarnă în urmă.
Și trec dealul înapoi spre casă. iar în camera mea
este o femeie al cărei trup e greu și încărcat de tim

Din volumul „La două speranțe distanță” (1958)

Mâinile Domnului în lume

1.
Mâinile Domnului în lume sunt
ca ale mamei în burta găinilor ucise
în ajunul Sabatului.
Ce vede Domnul prin fereastră
în timp ce mâinile sale ating lumea?
Ce vede mama mea?

2.
Durerea mea e ajunsă bunic:
i-au trebuit două generații de durere ca să arate așa.
Speranțele mele au ridicat proiecte de case albe
departe de lumea din mine.
Prietena mea și-a uitat iubirea pe trotuar
ca pe o bicicletă. Toată noaptea afară, în rouă.

Copiii marchează epocile vieții mele
și epocile Ierusalimului
cu cretă fosforescentă pe străzi.
Mâinile Domnului în lume.

Un fel de Apocalipsă

Omul de sub smochin telefonează omului din vie:
„La noapte vor veni sigur. Atribuie pozițiile,
așează armura pe frunze, asigură copacul, spune
morților să raporteze acasă imediat.”

Mielul cel alb aplecându-se îi spune lupului:
„Oamenii behăie și inima mea
e îndurerată de tristețe.
Mă tem că au ajuns sub amenințarea armelor
să-nfigă baioneta-n văzduh.
La următoarea consfătuire aceste lucruri
vor trebui discutate.”

Toate națiunile (unite) vor zbura spre Ierusalim
să vadă dacă a ieșit Torah.
Și apoi, în măsura în care mai e încă primăvară,
vor merge toți să culeagă flori din tot locul.

Și vor face din săbii pluguri și din pluguri iar săbii
vor tot bate fierul lor în continuu, înainte și înapoi.

Probabil prin bătăile astea el va deveni
din ce în ce mai subțire,
și fierul urii va dispărea pentru totdeauna.

Jumătate dintre oamenii lumii

Jumătate dintre oamenii lumii iubesc cealaltă
jumătate, jumătate dintre ei
urăsc cealaltă jumătate.
Din cauza acestor jumătăți
cred că rătăcesc și eu și mă schimb
fără încetare ca ploaia în circuitul ei,
trebuie să dorm printre stânci,
să cresc robust ca trunchiul măslinilor,
să aud luna lătrând la mine,
să-mi camuflez iubirea cu îngrijorări,
să răsar ca iarba temătoare
printre șinele de cale ferată,
să trăiesc sub pământ precum cârtița,
să rămân cu rădăcini și nu cu ramuri,
să nu-mi simt obrazul lângă obrazul îngerilor,
și dragoste să fac în prima peșteră,
să mă însor sub un baldachin,
de bârne ce susține pământul,
și să-mi joc moartea, întotdeauna până la ultima
suflare și ultimul cuvânt și fără să înțeleg vreodată,
să-mi pun catarge la casă
și un adăpost de bombe sub ea. Și să merg pe
drumuri afară făcute numai pentru a mă întoarce și
a trece prin toate
stațiile alea îngrozitoare-pisică, băț, foc, apă,
măcelar, ...între copil și îngerul morții?

Jumătate dintre oameni iubesc
jumătate dintre ei urăsc.
Și unde este locul meu între aceste
așa de bine potrivite jumătăți,
și prin ce fisură a lor voi zări
casele albe proiectate de visele mele și tălpile
desculțe alergând pe plajă ori, cel puțin, fluturarea
batistei iubitei mele de dincolo de duna de nisip.

Cortegiul copiilor

Pe steaguri fluturând deasupra capetelor,
stau versuri, scăpate din banalul cotidian;
ele zac în Biblia mare, neagră şi grea;
odată ieşite la lumină, poemele se topesc
ca fumul peste capete,
spre punctul de start unde copiii au lăsat:
iarba călcată, celofanul bomboanelor,
urme de paşi, cărţi de joc, un autobuz
ba chiar o copilă în lacrimi,
care nu găseşte ce a pierdut.
Dar între timp, departe de aici, totul s-a oprit,
şi de-atunci ei mărşăluiesc pe loc,
de multă, multă vreme,
în timp ce, cu aura lor strălucind, ca păsări diurne
un şir de îngeri pendulează cu capu-n jos
ca rufele la uscat pe frânghie.
c-aşa veniră...

Balada părului spălat

Pietrele muntelui sunt mereu treze și mereu albe.
În orașul sumbru,
îngerii de pază se schimbă pentru gardă.

o fată cu părul spălat de curând întreabă lumea,
dacă ar fi ea Samson care i-ar fi slăbiciunea,
ce secret ascunde.

Fata care s-a spălat pe cap
își pune nori proaspeți pe creștet.

Mirosul părului ce se usucă
predică-n străzi și printre stele

Aerul nervos ce șuieră între pomii nopții
se calmează

Cartea de telefon, groasă, a istoriei se închide.

Poezii pentru o femeie

1
Trupul tău este ca nisipul alb
în care copiii nu s-au jucat niciodată

Ochii tăi sunt trişti şi frumoşi
ca poza florilor dintr-o carte

Părul tău unduieşte
ca fumul din altarul lui Cain:

Trebuie să-mi omor fratele
Fratele-i obligat să mă omoare.

2
Toate miracolele Bibliei şi toate legendele s-au
întâmplat între noi, când am fost împreună.

Pe pantele molcome ale
Domnului ne-am odihnit o clipă.

Chemarea uterului sufla pentru noi
pretutindeni, am avut întotdeauna timp.

3
Viaţa mea este tristă ca rătăcirea pribegilor,
speranțele mele sunt văduve,
norocul meu nu se va mărita vreodată

Iubitele noastre poartă uniformele orfanilor
dintr-un orfelinat.

Mingi de cauciuc, lansate spre un perete,
li se întorc în mână.

Soarele nu se întoarce
Amândoi, iluzii suntem.

4
Şi-n fiecare noapte pantofii tăi urlă de sub patul tău.

Mâna ta dreaptă atârnă din al tău vis,
părul tău studiază limba nopţii
dintr-un manual rupt al vântului.

Iar perdelele ce se mişcă:
ambasadori ai unor puteri străine.

5
Dacă îţi vei deschide mantaua,
Voi fi nevoit să-mi dublez dragostea.

Dacă ai să porţi pălăria ta alb-rotundă
îmi va fierbe sângele.

Din locul în care tu iubeşti
mobilele au fost scoase afară din cameră,

toţi copacii, toţi munţii, oceanele.
Lumea e prea mică.

6
Luna, legată în lanţuri
stă tăcută afară.

Luna ţintuită de crengile măslinilor nu poate scăpa

Luna, cu speranţe rotunde
se rostogoleşte printre nori.

7
Când tu zâmbeşti,
ideile serioase dispar.

Noaptea munţii tac alături de tine,
dimineaţa cu tine, nisipul merge la plajă.

Când faci pentru mine lucruri frumoase
toate industriile grele se închid.

8
Munţii au văi
şi eu am gânduri.

Se întind până în ceţuri
spre capătul drumurilor.

În spatele portului oraşului sunt stâlpi

În spatele meu D-zeu creează cu frânghii
şi scări cu lăzi şi macarale,
cu totdeuna şi cu niciodată.

Primăvara ne-a cuprins, munţii din jur,
sunt greutăţi din piatră
care măsoară, cât de mult ne iubim.

Iarbă tânăra suspină,
în vizuina întunecată în care ne-am ascuns
primăvara ne-a găsit.

Două Fotografii

1 - Unchiul David

Când unchiul David a căzut
în Primul Război Mondial,

zăpada Carpaţilor înalţi l-a îngropat
Cu el au pierit întrebări grele,
așa că n-am găsit răspunsuri.

Dar prin minune, nasturii de bronz de pe caftanul lui
au înflorit pentru mine.
Viaţa mea a pornit mai departe
de la albul morţii sale, şi ca o poartă

faţa lui se clatină deschisă, şi datorită lui îmi trăiesc
răspunsul, ca o frântură ce a supravieţuit, zăpezii
mari căzute

Şi el, tot mai trist poza ca înainte;
îmbrăcat în uniformă veche cu coiful ascuţit, semăna
cu ambasadorul unei ţări ciudate aflate departe
cu 100 de ani.

2 – Fotografie de paşaport pentru o tânără femeie

Țintuită, ca un fluture pe o foaie de hârtie.
Identitatea ta, o vezi cum încă mai respiră între foi?
gura ta e gata să strige
lacrimile tale pătează totul împrejur

Tu ţintuită, nemişcată, ca o mască mortuară, ca un ceasornic vechi
pe care nimeni nu catadicseşte să-l repare de multă, multă vreme.
Pe când trăiai ai simţit acest moment?
Aici, nimeni nu te cunoaşte.

Dar... poate că un prinţ te va căuta,
va sosi pe un cal alb să te adune toată, gonind în sus,
peste graniţa albă
care separă fotografia ta de semnătura ta,

sau poate ştampila oficială
îţi va fi pod şi rampă de ieşire...

Din volumul „Poezii 1948 – 1962”

Locul unde avem dreptate

De pe locul unde avem dreptate niciodată
nu vor crește flori primăvara.

Locul unde avem dreptate este dur și călcat
în picioare cum este o curte.

Dar îndoielile și dragostea sapă lumea
ca o cârtiță, ca un plug.
Și o șoaptă va răzbi din acel loc unde
casa ruinată a stat odată.

Prea mulți, prea multe

Prea mulți măslini în această vale,
prea multe pietre-n panta ei.
Prea mulți morți, prea puțin pământ
să-i acopere pe toți.
Și eu trebuie să mă reîntorc
în peisajul pictat pe bacnotă
și la fața părintelui de pe monedă.

Prea multe zile memoriale, prea puține aduceri
aminte. Prietenii mei au uitat ce au învățat
când au fost tineri.
Și prietena mea șade în ascunzătoare
iar eu sunt întotdeauna afară, hrană pentru
vânturile înfometate.
Prea multă oboseală și numai puțini ochi
să o conțină.
Prea multe ceasuri și prea puțin timp.
Prea multe jurăminte
pe Biblie, prea multe drumuri
și prea puține căi unde putem merge cu adevărat:
fiecare către destinul său.
Prea multe speranțe
ce fug de la stăpânii lor.

Prea mulți visători.
Prea puține vise a căror interpretare
să poată schimba istoria lumii
cum au făcut-o visele Faraonului biblic.

Viața mea se-nchide în spatele meu.
Și eu sunt afară, un câine
pentru crudul, orbul vânt ce bate mereu
și mă-mpinge de la spate.
Sunt bine antrenat:
mă ridic și stau
ori aștept să fiu purtat pe străzile vieții,
care viață putea fi chiar viața mea adevărată.

Pentru lume

Pentru lume,
sunt asemenea unuia dintre discipolii lui Socrate:
mergând pe lângă el,
auzindu-i prelegerile,
urmărindu-i generațiile
învățate
și tot ce pot spune este:

„Da, în mod cert este adevărat.
Tu ai dreptate din nou.
Este exact așa cum ai spus."

Pentru viață, sunt mereu
Veneția:
tot ce este stradă
este în alți oameni.
În mine - iubire, întuneric și curgere.

Pentru țipăt ca și pentru
liniște sunt mereu un shofar:
urlu tot anul cât e de lung semnalul ce va aduce
teribila zi a Trezirii.

Pentru fapte,
sunt întotdeauna Cain:
un fugar și un vagabond înainte de fapta
pe care nu o va face
ori după fapta care
nu se mai poate îndrepta.

Pentru palma mâinii tale,
ca și pentru semnalele inimii mele și pentru
planurile omului care sunt,
ca și pentru scrisul pe un perete,
am fost întotdeauna un ignorant:
nu pot citi și nu pot scrie
și capul meu e gol ca al unui fir de iarbă, cunoscând
numai secretul șoptirii și mișcarea vântului
când o soartă trece prin mine către alte locuri.

Cameră de Hotel

din volumul „În grădina publică”

N-aveau o cameră c-un singur pat
nici cel ce singur vrea a fi
e obligat în două paturi a dormi.

iar noaptea pe pridvoare
şuierau sirene de vapoare

seara înainte de somn:
mă-ntreb în care pat să dorm?
spre dimineaţă, m-a rostogolit un vis
din patul ăst în celălalt abis

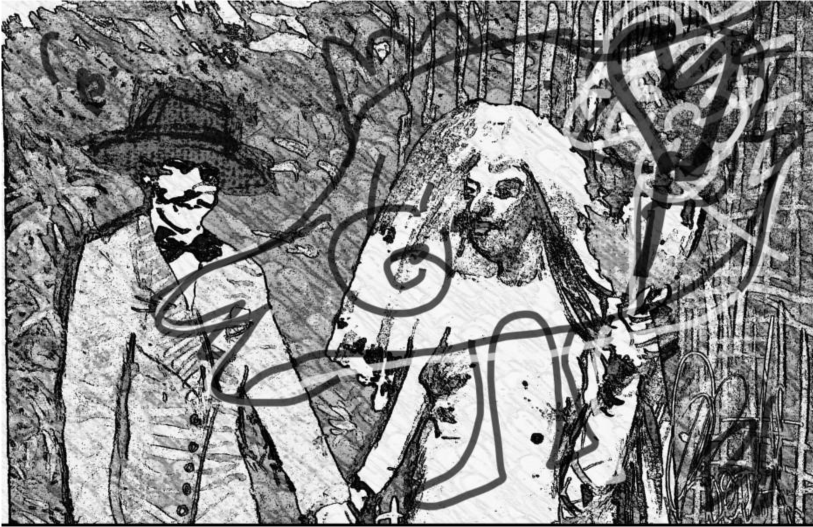
şi din ale lui picioare
pantofii, ca toamna, i-au căzut pân-la podea, care cer
este celui ce doarme pe sub ea.

Sunt mare

m-au bătut pe spate
ca pe un copil care înghite greşit şi se îneacă.
şi ei au continuat să mă bată pe spate.
Am crescut, înghit în linişte am învăţat să citesc
scrisul mâinilor celor buni și scrisul dușmanilor mei.

Mai grea mi-a fost citirea notelor muzicale iar acum
trebuie să înţeleg
să citesc în ochii oamenilor care vin spre mine.

și să mă verific
ca în ecuaţia lui Pitagora:
să construiesc din pătrate cercuri în jurul meu ca să
demonstrez ce vreau cu adevărat şi apoi să rămân
singur, în centru

Oameni obosiţi

Oamenii obosiţi s-au dus pe la casele lor în noaptea
deschisă ca marea ei nu se îmbarcă.
în somn ei îmbrăţişează pe cei ce ziua îi evită
pentru că aparţin la ceva, sau cuiva.
ei visează în limba lor maternă din depărtări.
altora, inima le arde ca o flacără roşie.
alţii au inima liniştită, ca o monedă
pe care copilul o ţine în palma strâns închisă.

Oamenii obosiţi merg la casele lor să doarmă.
Somnul lor o greşeală este, ca şi soarele care se
învârte în jurul pământului.
somnul lor o greşeală este şi viaţa lor, la fel.

Ierusalim

pe un acoperiş în Oraşul Vechi rufe luminate de
ultima oră a zilei: cerceaful alb al duşmancei
prosopul duşmanului
de şters sudoarea de pe nas

pe cerul oraşului vechi
un zmeu.
și la capătul sforii -
un copil.
pe care nu îl văd
ascuns, în spatele zidului.

Noi am înălţat multe steaguri,
ei au înălţat multe steaguri.
ca să credem că sunt veseli.
ca să creadă că suntem
veseli.

Înainte de...

înainte ce se închide poarta
înainte de s-a spus tot ce s-a spus
înainte de a deveni un alt supus
înainte de a se coagula sângele înțelept
înainte de a închide lucruri în dulapul drept
înainte da a se întări betonul.
înainte de-astupi găurile din spațiu, vidul, golul
înainte de a se face ordine
în lucruri goale înainte de a sparge oal
înainte ca Dumnezeu să își închidă palma
înainte ca legea să intre în vigoare
înainte vom pleca de aici, că doare.

Puţine zile

În puţine zile şi cu niţică
tocmeală frunzele cad, nu numai
toamna. strigăte în întuneric:
o clipă, o clipă, o clipă !
au şi plecat.
omul iubeşte ce n-a dat.
puţin loc rămâne sub cerul
simulat haos noaptea
ziua o agendă
iluzia apropierii.
încotro cerule?

separarea asta
ce rămâne creatorului
şi pentru cât timp?
un inventar!
ca o numărătoare inversă.
şi gata

plec de aici.

Din volumul „Acum în furtună, Poezii” 1963 - 1968

Ce păcat. Eram o invenție atât de bună

Ţi-au extirpat
Coapsele din şoldurile mele.
În ceea ce mă
priveşte,
Toţi sunt nişte chirurgi.
Absolut toţi.

Ne-au demontat
Pe unul din celălat:
În ceea ce mă priveşte
Toţi sunt doar nişte ingineri.
Absolut toţi.

Păcat.
Eram o invenţie atât de bună și de drăgălașă.
Un aeroplan construit dintr-un bărbat şi o femeie.
Aripi şi toate cele.
Am plutit puţin deasupra pământului.

Şi, puţin, chiar am zburat.

beatrice bernath

Taurul revine

Taurul revine de la zilele sale de muncă în arenă
după o ceașcă de cafea cu oponenții săi, lăsându-le o notiță cu adresa sa
și cu locul exact unde se află eșarfa roșie. Spada
rămâne în grumazul său înțepenit. Și când e acasă de obicei
stă în patul său, cu ochii săi grei de evreu. Știe că
spada de asemenea e rănită când trece prin carne.
În următoarea reîncarnare el va fi o spadă: și
durerea va rămâne.
(''Ușa este deschisă. Dacă nu, cheia se află sub preș.'')

El știe despre mila amurgului și despre ultima milă.
În Biblie este trecut în lista animalelor curate. Este foarte kosher: rumegând iarbă,
și până și inima sa este împărțită și despicată ca o copită.
Din pieptul său, părul izbucnește
uscat și gri, ca ieșit parcă din tăietura unei saltele.

Broderie

Iubindu-ne unul pe altul a început în modul
acesta: croșetând
singurătate în singurătate
cu răbdare, mâinile noastre tremurând
și executând precis.

Dorul de trecut a dat ochilor noștri
dubla asigurare a ceea ce nu mai poate fi schimbat
și a ceea ce nu se mai poate întoarce.

Dar inima trebuie să omoare unul dintre noi în una
dintre incursiunile sale,
dacă nu pe tine - pe mine,
când revine ca un bumerang din câmp cu mâinile
goale, asemenea lui Cain.

Din volumul „Locul în care nu am fost"
(1962)

Omul de lângă fereastră

Omul de la fereastră ridică o mână.
nu va pleca. va pleca.
nu va pleca ajută-l să-şi aranjeze obiectele.
Calendarul îl mână.
Împătureşte-i costumul, ispăşirea păcatelor,
 în valiză.
Fotografiile, ele rămân pe peretele camerei.

omul de lângă fereastră ridică mâna.
când îşi primeşte hrana,
când e vremea dragostei, în ziua morţii sale?

ce vrea el?
uite cum gândurile
plutesc în juru-i, aşa cum corăbiile caută un loc
prielnic să arunce ancora.

omul, fereastra o închide.
el va pleca. nu va pleca.
nu-l ajuta. va pleca.

Locul în care nu am fost

În locul în care nu am fost, nu voi fi.
locul în care am fost...de parcă nu am fost.
Nomazi sunt oamenii care părăsesc
pentru depărtări,
locul în care s-au născut
şi departe pleacă de cuvintele spuse de gura lor
şi de promisiunile pe care le-au promis.

Ei mănâncă în picioare, ei mor şezând şi culcaţi fiind
cercetează.
iar tu... tu... la care niciodată nu mă voi întoarce
să te văd,
mi-e sortit să te iubesc etern.
Doar un străin îmi va lua locul.
Iar eu voi consemna, de două ori (ca Moise),
care a spart tablele scrise de el,

prima oară.

Ultima noapte pe bulevard

la drepta mea
o limbă străină.
la stânga-mi bate vântul
prin scaune goale.
în faţa mea o eşarfă uitată pe masă

în spatele meu un om care întreabă,
şi peste creştet
Dumnezeire.

Prognoză

Va fi înnourat, va ploua.
vom trăi şi vom muri. fii atentă.
vor sufla vânturi molcome.
îţi voi vedea prima emoţie puternică.
priveşte-mă, ca ploaia cad
pe obrazul tău ridicat spre mine.
va fi frig,
vor fi urcări, coborâşuri
şi despre ce vom vorbi dacă nu suntem împreună?
Se oferă condiţii bune îndrăgostiţilor de pe gorganul străvechi.
Din cele patru direcţii ale vieţii mele va veni vântul.
va fi întuneric.
vor fi valuri. nimic mediocru.
va fi nor. un curcubeu pe trupul tău.
nu-l vom apuca pe mâine.
va fi frig în văi. va fi ceaţă, ne vom descompune.
vom dispărea.

Indicaţii pentru chelneriţă

Nu strânge farfuriile și paharele de pe masă
nu șterge pata de pe faţa de masă!
E bine să ştiu:
au trăit înaintea mea pe lume.

Îmbrac pantofii purtaţi de alt om.
Prieten al meu, tu aveai alte gânduri.
iubita mea este a altuia.
noaptea mea e folosită de vise
pe geam se desenează picături de ploaie,
pe marginea cărţii mele alţii au scris observaţii pe
planul casei în care aş vrea să locuiesc arhitectul a
schițat străini lângă intrare
pe patul meu, perna
are urma unui cap care lipseşte.

de aceea! nu aduna de pe masă.
e bine de ştiut:
au mai fost pe lume, înaintea mea.

Moartea tatălui

Brusc, tatăl meu
spre distanțele departe
s-a sculat și a plecat

să-l cheme pe Dumnezeu
să ne ajute cel de sus
acum la el tata s-a dus

și Dumnezeu chiar a venit paltonul
și l-a atârnat (oaspete civilizat)
de colțul Lunii…

dar tatăl nostru
ce-a însoțit
pe Dumnezeu,
EL, sus acolo
pe veci l-a oprit
pe tatăl nostru obidit.

Din volumul „Nu de dragul aducerii aminte” (1971)

Baladă pe străzile din Buenos Aires

Și bărbatul așteaptă în stradă și întâlnește o femeie
precisă și frumoasă
cum este ceasul agățat din camera ei
și albă și tristă cum e peretele care ține ceasul

Și ea nu-i arată dantura
și ea nu-i arată talia
dar îi prezintă timpul ei, exact și frumos

Și ea locuiește la parter aproape de țevi și apa care
se ridică începe cu peretele ei și el a ales duioșia.

Și ea știe motivul plânsului și
ea știe de ce reține plânsul
și el începe să fie ca ea, cum e ea

Și părul lui va începe să crească
lung și moale, ca părul ei
și cuvintele dure ale limbajului lui
se vor dizolva în gura ei
și ochii lui se vor umple de lacrimi, ca ai ei

Și luminile semaforului se reflectă pe fața ei
și ea stă acolo între ceea ce este permis
și ceea ce este interzis și el a ales duioșia

Și ei merg pe strada la care el va visa
și ploaia va plânge în ei, tăcut ca într-o pernă
și timpul nerăbdător i-a făcut deja
pe amândoi profeți

Și el o va pierde pe ea la lumina roșie
și el o va pierde pe ea la lumina verde
si la cea galbenă
și lumina va fi mereu acolo
sa servească fiecărei pierderi

Și el nu va fi acolo când săpunul
și șamponul ei se vor termina

și el nu va fi acolo când ceasul ei va fi din nou fixat
și el nu va fi acolo când rochia ei
se va destrăma-n vânt

Și ea va închide sălbaticele lui scrisori,
departe, într-un sertar liniștit
și se va așeza să adoarmă alături de apa din zid și ea
va cunoaște motivul plânsului și motivul reținerii
și el a ales duios

Psalm

Un psalm al zilei
un contractor constructor m-a păcălit.
Un psalm de mulțumire.
Tencuiala se desprinde de pe tavan, zidul e bolnav,
vopseaua crapă ca buzele.
Vița sub care am stat, smochinul - sunt doar cuvinte.
Freamătul copacilor creează iluzia
de Dumnezeu și justiție.

Mi-am scufundat privirea uscată ca pe o pâine
în moartea care o face mai moale,
întotdeauna pe masa din fața mea.

Cu ani în urmă, viața mea
a transformat viața din jur într-o ușă rotativă.
Mă gândesc la toți care, în bucurie și succes,

au ajuns cu mult în fața mea,
transportând între doi oameni, ca toți să-i vadă,
acel chiorchine strălucitor și răsfățat de struguri
din Pământul Ales,
și cei care sunt scoși, de asemeni,
tot între doi oameni: răniți și morți. Un psalm.

Când am fost copil am cântat în corul sinagogii,
am cântat până mi-am pierdut vocea.
Am cântat vocea întâi și vocea a doua.
Și voi continua să cânt
până inima îmi va ceda, prima inimă și a doua.
Un psalm.

În felul în care

Calea era.
Atunci când beam apă în noapte, după aceea
totul devenea vin pe pământ.

Și ușile, nu mi le amintesc
dacă se deschideau înăuntru sau în afară
și dacă butoanele de la intrarea în clădirea ta erau
pentru lumină,
pentru sunat clopoțelul de la ușă ori pentru sunat
doar în liniște.

În felul ăsta voiam să stea lucrurile.
Dar era ăsta felul în care doream?
În cele trei camere ale noastre, la fereastra deschisă,
mi-ai promis că acolo nu va fi război.

Ți-am dat un ceas în loc de verighetă:
un timp rotund și bun,
fructul pârguit
al nesomnului și al veșniciei.

beatrice beenath

Din volumul „În spatele acestor lucruri o mare fericire se ascunde” (1976)

Scrisoare

Să stai în balconul unui hotel din Ierusalim
și să scrii: „Zilele trec dulce de la deșert la mare.”
Și să scrii: „Lacrimile se usucă repede aici.
Această pată este o lacrimă
care face cerneala să curgă”.
Așa obișnuiau să scrie cu un secol în urmă.
„Am trasat un mic cerc împrejurul ei.”
Timpul trece, ca atunci când cineva în telefon râde
sau plânge departe de mine: indiferent ce aud,
nu pot vedea;
indiferent ce văd, nu pot auzi.
Noi nu am fost atenți când am spus „anul viitor”
ori „cu o lună în urmă”. Aceste cuvinte
sunt ca sticla spartă: te poți răni iute în ele,
îți poți tăia chiar și o arteră dacă
asta îți dorești.
Dar tu ești frumoasă ca un
comentariu la un text antic.
O lege a excesului de femei din țara ta îndepărtată
te-a adus la mine, iar
altă lege a probabilității te-a smuls din nou
de lângă mine.

A trăi înseamnă a construi un vapor și un port în
același timp. Și să sfârșești portul mult timp după ce
vaporul s-a scufundat.

Și ca să concluzionăm: îmi amintesc
numai că era ceață.
Și dacă în felul ăsta îți aminteşti-ce îți aminteşti

O scrisoare de recomandare

În nopțile de vară dorm dezbrăcat în Ierusalim.
Patul meu stă pe marginea unei văi adânci
fără să se rostogolească
În timpul zilei mă plimb împrejur
cu toate cele 10 Porunci pe buze,

ca un refren vechi pe care și-l cântă cineva.
Oh, atinge-mă, atinge-mă, blândă femeie!
Asta nu e o cicatrice pe care tu o simți sub cămașa
mea, asta este o scrisoare de recomandare,
împachetată strâns, de la tatăl meu:
„Nimic schimbat, e un băiat bun și plin de iubire.”
Mi-l amintesc pe tata trezindu-mă pentru
rugăciunile dimineții.

făcea asta gentil mângâindu-mi fruntea,
nu trăgând brusc pătura de pe mine.
De atunci l-am iubit și mai mult.
și ca răsplată să fie și el trezit
tot atât de blând și cu iubire în Ziua Învierii.

Îmi crește părul

Îmi crește părul pe tot corpul
și îmi este teamă că vor începe să mă vâneze
pentru blană.
Cămașa mea cu atâtea culori
nu este un semn al iubirii:
ea este asemenea unei fotografii aeriene a unei
stații de cale ferată.
Noaptea corpul meu este atent și treaz sub pătură
precum ochii legați ai unuia
ce urmează a fi împușcat.
Trăiesc ca un fugar și vagabond,
voi muri flămând de mai mult -
și vreau să fiu liniștit, asemenea unei movile de
pământ antice
cu toate orașele distruse sub ea, și împăcat
ca un cimitir plin.

Asemenea unui perete interior de casă

Asemenea unui perete interior de casă care după
războaie și distrugeri devine perete exterior -
așa m-am trezit și eu pe neașteptate,
prea devreme în viață.
Aproape că am uitat ce înseamnă
să fii înăuntrul tău. Nici nu mai doare;
nici nu caut iubire; Aproape sau departe -
îmi sunt amândouă departe, la fel de departe.
Nu mi-am imaginat niciodată
ce se întâmplă cu culorile.
La fel și cu omul: o strălucitoare lumină albastră
clipind înăuntrul memoriei de un albastru închis și
noapte, lividă vedere dintr-un vis purpuriu.
O briză purtând miresme de departe,
dar tu personal nu ai nicio mireasmă.
Frunzele lăcrămioarelor mor
întotdeauna înaintea florilor sale albe,
flori care nu au cunoscut niciodată
nici verdele primăverii și nici iubirea întunecată.
Ridic privirea spre dealuri.
Acum înțeleg ce înseamnă să-ți ridici privirea,
ce copleșitoare povară este.
Dar toate aceste doruri?
Durerea aceasta de niciodată-din nou-înăuntru?

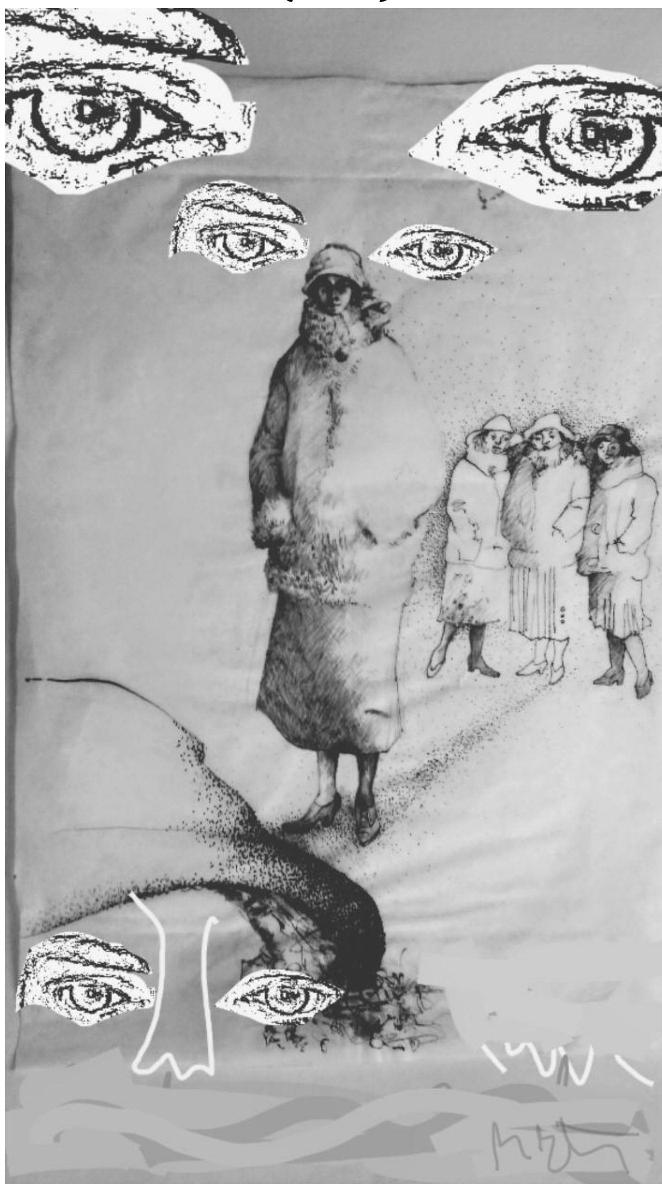
Cântecul iubirii

Uite așa a început: m-am simțit deodată pierdut,
ușor și fericit înăuntru,
ca atunci când simți că șireturile ți s-au slăbit un pic
și te apleci să le strângi.

Apoi vin alte zile.

Și acum sunt precum un cal Troian umplut
pănă la vârf de iubiri teribile.
În fiecare noapte ele ies și aleargă sălbatic
iar în zori se întorc
în stomacul meu negru.

Din volumul „Timp”
(1978)

Lângă zidul casei

Lângă zidul casei vopsite să arate ca din piatră
am avut o viziune primită de la Dumnezeu.

Noaptea care altora le dă dureri de cap
mie mi-a dăruit flori
deschizându-se minunat în interiorul minții mele.

Și el care a fost pierdut ca un câine va fi găsit ca om
și adus înapoi acasă.

Iubirea nu este ultima încăpere: mai sunt și altele
după ea, întregul coridor
nu are sfârșit.

În grădină, la măsuța albă

În grădină, la măsuța albă,
doi morți stau în mijlocul unei zile călduroase.
O ramură dintr-un copac foșnește deasupra lor.
Unul dintre ei arată spre lucururi
care n-au existat niciodată.
Celălalt vorbește despre marea iubire echipată cu
un dispozitiv special ce-i va permite să funcționeze
și după moarte.

Erau, dacă cineva ar putea spune asta,
un șic și reconfortant fenomen în acea zi toridă și
uscată, fără sudoare și fără niciun sunet.
Și numai când s-au ridicat să plece i-am auzit,
ca un clinchet de porțelan,
așa cum ai curăța de farfurii o masă.

Când un om e departe de țara sa

Când un om e departe de țara sa
pentru mai mult timp
limbajul său devine precis și distilat,
asemenea norilor de vară bine conturați pe fundalul
albastru al cerului,
nori care nici măcar nu aduc ploaie.

Așa cum oamenii care s-au iubit încă mai vorbesc
limbajul iubirii câteodată-steril, lipsit de orice,
neschimbat-fără să ofere vreun răspuns.

Însă eu, care am stat aici, murdărindu-mi gura și
buzele și limba. Cuvintele mele care sunt gunoiul
sufletului, deșeul poftelor, și praf și sudoare.
În acest pământ uscat unde până și apa pe care o
beau, între țipete și bolboroseli ale poftei, este urină
reciclată și îndreptată spre mine printr-un sistem
complicat de vase.

Cântece ale continuității

Cântece ale continuității, mine de sol și morminte:
asta-ți apare de câte ori pornești să-ți faci o casă sau
un drum.
Apoi vin ca păsările negre din Meah She'arim
cu amarul lor scârțâit: ''Un trup! Un mort!''
Apoi tinerii soldați cu mâinile lor
din noaptea de dinainte,
dezmembrând metalul ca să descifreze moartea.
Așa că, haideți, să nu mai construim case,
să nu mai construim drumuri!
Haideți să facem o casă care să se strângă
înăuntrul inimii,
un drum care să se răsucească ca o bobină înăuntru,
adânc, în suflet,
și nu vom mai muri niciodată.

Oamenii au trăit înăuntrul profețiilor
care s-au adeverit
ca în interiorul unui nor greu ce nu se mai
împrăștie
după explozie.
Și astfel în singurătatea lor oarbă s-au atins așa,
unii pe alții,
între picioare, între noapte și zi,
neavând un alt timp și nici un alt loc, iar profeții
au murit cu mult, mult timp în urmă.

Sfat pentru o iubire reușită

Sfat pentru o iubire reușită: nu iubi o femeie de
departe. Alege una din apropiere
în felul în care o familie așezată își alege
un magazin din cartier
care a înghețat în același aer rece și s-a copt sub
același soare fierbinte.

Ia una cu aceeași coroană aurie în jurul ochilor
întunecați, ea are ceva
cunoștințe despre moartea ta.
Și iubește-o, de asemenea,
în mijlocul căderii, în felul în care Samson gusta
mierea din carcasa leului.

Și un sfat pentru o iubire nereușită:
cu iubirea ce ți-a rămas de la cea de dinainte
alcătuiește-ți o nouă femeie pentru tine
și cu ce îți rămâne din ea fă din nou o altă iubire
pentru tine, și ține-o tot așa
până când în final vei rămâne cu nimic din toate.

La mânăstirea Latroun

La mânăstirea Latroun, așteptând vinul să-mi fie
împachetat în interiorul rece al clădirii toată lenea
acestui pămînt a venit peste mine:

Sfânt, Sfânt, Sfânt.

Stam așezat pe spate în iarba uscată privind norii
verii, sus pe cer,
și ei nemișcați ca și mine aici.
Plouă în altă țară, pace în inima mea.
Și flori albe vor zbura din organul meu bărbătesc
ca dintr-o păpădie.

Vino, acum: Puf, puf!

Am trecut pe lângă casa în care am trăit odată

Am trecut pe lângă casa în care am trăit odată:
un bărbat și o femeie sunt încă împreună
în șoapte acolo.
Mulți ani au trecut, toți cu un zumzet tăcut
de la becul scării, când aprinzându-se când
întrerupându-se și așa mereu.

Găurile de chei de la yale sunt ca rănile mici
din care sângele a fost absorbit tot.
Și înăuntru, oamenii-s palizi ca moartea.

Aș vrea să mai stau odată cum am stat ținându-mi
prima iubire toată noaptea la intrarea în casă

Când am plecat în zori, casa
începuse să se desprindă-n bucăți și de atunci și
orașul, și de atunci
lumea întreagă.

Aș vrea să fiu din nou încărcat de dor
până când întunericul își va lăsa semne arse
pe pielea mea.

Aș vrea să fiu din nou scris
în Cartea Vieții, să fiu din nou scris în fiecare zi
până când mâna care scrie va simți durere.

Tu ești așa de mic și de nesemnificativ în ploaie

Tu ești așa de mic și de nesemnificativ în ploaie.
O țintă mică pentru picături, pentru praful verii,
și pentru fragmentele proiectilelor de asemeni.
Burta îți este moale, nu ca pielea întinsă de pe o
tobă: moleșeala celei de-a treia generații.
Bunicul tău, un pionier, desecând mlaștinile.
Acum mlaștinile își află răzbunarea.
Ești plin de o nebunie rece ce trage oamenii-n jos
și care clocotește într-o furie de culori.

Și ce vei face acum? Vei colecționa iubiri
ca pe timbre? Vei avea dubluri și nimeni
nu va dori să schimbe cu tine.
Iar tu le vei avea pe cele uzate, rănite.

Blestemul mamei tale cântând de partea ta
ca o pasăre ciudată.
Tu chiar semeni blestemului.
Camera ta e goală.
Și după fiecare noapte patul tău este din nou făcut.
Asta e o adevarată damnațiune pentru pat:
să nu aibă pe nimeni să doarmă în el,
nici măcar o cută, nici măcar o pată,
asemenea unui blestemat
cer de vară.

Când am fost tânăr, țara mea întreagă era tânără

Când am fost tânăr, țara mea întreagă era tânără.
Și tatăl meu era tatăl tuturor.
Când am fost fericit, țara a fost fericită și ea
și când am sărit pe ea, ea a sărit sub mine.
Iarba ce o acoperea primăvara mă îmblânzea
și pe mine și pământul uscat din vară mă durea
cum mă dureau propriile-mi tălpi crăpate.

Când m-am îndrăgostit prima oară,
au proclamat independența ei și când părul
mi-a fluturat în aerul brizei, la fel și steagul ei.
Când am luptat în război, ea a luptat, când m-am
ridicat și ea s-a ridicat, când m-am scufundat ea a
început să se scufunde cu mine.

Acum am început să mă desprind de toate astea:
cum ceva ce a fost lipit după ce s-a uscat lipiciul, Am
obținut detașarea și mă încolăcesc în mine.

În altă zi am văzut un clarinetist
din Formația Poliției ce cânta la Cetatea lui David.
Părul îi era alb și fața-i calmă: o față de 1946, unicul
an între faimosul an și toți anii ce au urmat teribili,
când nimic nu s-a întâmplat cu excepția unei mari
speranțe și muzica lui și eu iubind o fată într-o
cameră liniștită în Ierusalim.

Nu l-am văzut de atunci, dar speranța lui
într-o lume mai bună nu i-a părăsit fața.

Mai târziu mi-am cumpărat un salam fără să dau
importanță de unde, doi covrigi
și m-am îndreptat spre casă.
Am apucat să aud știrile de seară,
să mânânc și să mă întind în pat
când memoria primei mele iubiri a revenit la mine,
ca senzatia de cădere
înainte de-a adormi.

Diametrul proiectilului

Diametrul proiectilului a fost de 30 de centimetri
și diametrul efectiv al razei lui de distrugere
aproximativ de șapte metri,
cu patru morți și unsprezece răniți.
Și în jurul acestora, într-un cerc mai larg de durere
și timp, două spitale sunt risipite și un cimitir.
Dar tânăra femeie care a fost înmormântată în oraș
venea de la o distanță mai mare de o sută de
kilometri, ceea ce mărește considerabil distanța,
și tânguirea bărbatului singur plângând moartea
femeii pe țărmurile îndepărtate ale unei țări de
dincolo de mare
deja include lumea întreaga într-un cerc.
Și nu am menționat urletul orfanilor
ajuns până la tronul lui Dumnezeu
și dincolo făcând astfel un cerc
fără de sfârșit și fără niciun Dumnezeu.

Din volumul „O mare liniștire: întrebări și răspunsuri” (1980)

Tu nu trebuie să arăți slăbiciune

Tu nu trebuie să arăți slăbiciune și trebuie să fii
puțin bronzat. Dar uneori mă simt la fel de fragil ca
venele femeii ce leșină la nuntă sau de Yom Kippur.

Tu nu trebuie să arăți slăbiciune și trebuie să ai o
listă a ta cu toate lucrurile pe care le poţi încărca
într-un cărucior de copil fără copil.

Ăsta e felul în care stau lucrurile acum:
dacă scot dopul
după ce mă îmbăiez,
mă tem că tot Ierusalimul și cu el întreaga lume, se
ve scurge într-o gaură neagră.

În timpul zilei așez capcane pentru propria-mi
memorie și noaptea muncesc în Balaam Mills,
transformând blestemul în binecuvântare și
binecuvântarea în blestem.

Dar niciodată nu arăta slăbiciune Uneori mă
prăbușesc în mine fără ca cineva să sesizeze acest
lucru. Sunt ca o ambulanță pe două picioare,
clătinindu-și pacientul înăuntru gonind către
Urgențe cu jalea țipătului unei sirene
iar oamenii gândesc că totul este o vorbire normală.

Poem fără sfârșit

Înăuntrul muzeului ce abia s-a deschis
este o sinagogă veche.
Înăuntrul sinagogii
sunt eu.
Înăuntrul meu
este inima mea.
Înăuntrul inimii mele
e un muzeu.
Înăuntrul muzeului
o sinagogă, înăuntrul ei eu,
înăuntrul meu inima mea,
înăuntrul inimii mele un muzeu

Iubirea s-a terminat din nou

Iubirea s-a terminat din nou,
ca un sezon profitabil de citrice
ori ca o săpătură arheologică care aduce la suprafață
din adâncul pământului
lucruri tulburătoare ce se doreau a fi uitate.

Iubirea s-a terminat din nou. Ca atunci când o
clădire înaltă
este dinamitată și tot praful și bucățile din ea sunt
îndepărtate,
iar tu stai în locul ăla, în pătrățica aceea goală de
pământ spunându-ți:
„Pe ce loc mic stătea toată clădirea asta, cu toate
etajele și toți oamenii ei…"

Din valea îndepărtată poți auzi sunetul unui solitar
tractor muncind și din trecut, sunetul unei furculițe
lovindu-se de porțelanul unui castron
bătând un ou cu zahăr pentru copil, zdrăngănind,
zdrăngănind.

3-655
22.3.85 Bernath

Dimineața încă era noapte

Dimineața încă era noapte și luminile erau aprinse
când ne-am ridicat din fericire asemenea oamenilor
ce se ridică din morți,
și ca ei într-o secundă fiecare dintre noi
și-a reamintit viața anterioară.
De aceea ne-am și separat.

Tu ți-ai pus o bluză de modă veche din mătase în
carouri și o fustă strâmtă, o stewardesă a
despărțirilor
venită dintr-o generație de început,
și deja vocile noastre erau ca difuzoarele anunțând
timpuri și locuri noi.

Din poșeta ta cu buzunărașe moi asemenea
obrăjorilor unei bătrâne,
ai scos rujul, un pașaport și o scrisoare cu marginile
tăioase ca un cuțit,
și le-ai pus pe masă.

Apoi din nou ai pus deoparte totul.
Am spus: „Voi face câțiva pași înapoi, așa ca într-o
expoziție să pot vedea tot tabloul.”
Și nu m-am mai oprit mergând înapoi.

Timpul e ușor ca spuma,
și tot ce e mai greu
rămâne numai în noi pentru totdeauna.

Toate astea fac ritmul dansului

Când un om îmbătrânește,
viața lui devine mai puțin dependentă
de ritmul timpului și de anotimpurile acestuia.
Întunericul câteodată cade chiar în mijlocul unei
îmbrățișări într-o fereastră; ori vara se termină
în timpul unei iubiri, în timp ce dragostea
pleacă să se ascundă în toamnă;
ori un om moare pe neașteptate
în mijlocul unei discuții
și cuvintele lui rămân acolo, de nicio parte;
ori aceeași ploaie
cade pe cine a spus „adio" și pleacă
și pe cine a spus la fel și stă;
ori un singur gând, prin orașe și sate
și prin multe țări, bântuie în capul unui om
ce călătorește.

Toate astea fac un ciudat ritm de dans.
Dar eu nu știu cine dansează pe acesta
și nici cine-i dă tonul.

Acum ceva timp am găsit o fotografie veche
de-a mea cu o fetiță ce a murit cu mulți ani în urmă.
Stăteam împreună, îmbrățișându-ne cum fac copiii,
în fața unui zid unde se afla și un măr:

ea era cu o mână pe umărul meu,
și cu cealaltă liberă, de dincolo de moarte
trăgea de mine, acum.

Și eu știu că speranțele morților sunt istoria lor și
Dumnezeu le-a luat.

„Foșnetul aripilor istoriei” cum obișnuiau ei să spună

Nu departe de șinele de tren,
aproape de oficiul poștal,
am văzut o placă de ceramică pe o casă îmbătrânită
cu numele fiului unui bărbat căruia în tinerețe i-am
răpit prietena: l-a părăsit pentru mine
și fiul lui a fost născut apoi de o altă femeie ce
niciodată nu a știut nimic de toatea acestea.

Zilele erau pe atunci numai zile de iubire și de
destin eroic:
Britanicii puseseră cătușe orașului și ne închiseseră
pentru o mai dulce alăturare între noi, pe toți, în
camerele noastre,
păzite bine de soldați înarmați.

Pentru cinci șilingi, mi-am schimbat numele
evreiesc al strămoșilor mei
cu un mândru nume ebraic ce făcea o pereche mai
bună cu al ei.

Femeia asta ușoară apoi a fugit în America și
s-a măritat acolocu un agent de mirodenii
- scorțișoară, piper, ginger -
lăsându-mă singur cu numele meu cel nou și
cu un război.

„Foșnetul aripilor istoriei” cum obișnuiau ei
să spună atunci,
aproape că avea să mă termine pe câmpul de luptă
în timp ce peste fața ei aflată într-un loc departe și
sigur abia de adia gentil.

Și cu înțelepciunea războiului m-au sfătuit ei apoi să
port bandajul de prim ajutor peste inimă,
peste proasta mea de inimă care încă o mai iubea,
peste înțeleapta mea de inimă care o va uita.

Din volumul „Ora de grație”
(1983)

1924

M-am născut în 1924. Dacă aș fi fost o vioară, la
vârsta mea, nu aş fi fost una dintre cele mai bune.
Ca vin puteam fi la prima mână ori deja oțet.
Ca javră aș fi fost mort.
Carte de-aș fi fost aveam șansa să devin scumpă
sau aruncată.
Ca pădure aș fi fost tânără, iar ca mașină ridicolă.
Ca om sunt obosit, foarte obosit.

M-am născut în 1924.
Când mă gândesc la oameni
îi văd numai pe cei născuți în același an cu mine,
ai căror mame au zăcut în chinuri cu mine indiferent
unde s-au aflat, în spitale ori case întunecate.

Azi, când e ziua mea,
aș dori să spun o rugăciune solemnă,
vouă, ale căror vieți sunt trase în jos de greutatea
speranțelor și dezamăgirilor,
vouă, ale căror fapte cresc din ce în ce mai mici și
ai căror zei se multiplică -
voi sunteți frații mei de speranță,
tovarășii mei de disperare.

Sper să vă găsiți pacea durabilă,
cei în viață în viețile voastre,
cei morți în moartea voastră.

Și oricine își va aminti copilăria lui ca fiind lucrul
cel mai de preț
acela să fie câștigătorul,
de va fi să fie vreun câștigător.

Un loc ca acesta

Mă uit la lămâiul pe care l-am plantat.
Cu un an în urmă. Îmi trebuie un alt ritm,
unul cu mult mai domol,
să pot observa creșterea ramurilor sale,
frunzele cum i se deschid.
Vreau un altfel de ritm.
Nu ca și când aș citi un ziar,
ci în felul în care un copil învață să citească,
ori în felul în care, tăcut, descifrezi o inscripție
de pe un mormânt antic.

Și cum un manuscris Torah
îmi ia un an întreg să-l sfârșesc,
desfășurându-se de la Geneză
până la moartea lui Moise,
fiecare zi mi-o petrec în grabă
ori în nopți fără somn,
întorcându-mă de pe o parte pe alta.

Cu cât trăiești mai mult, cu atât sunt mai mulți
oameni ce îți comentează faptele.
Asemenea unui muncitor aflat într-o canalizare:
deasupra lui, sus, stând împrejurul deschiderii,
oameni care-i dau sfaturi și îi țipă instrucțiuni,
dar el e singur acolo-în adâncimea lui.

Ultimul cuvânt, acela este căpitanul

Deoarece capul nu mi-a mai crescut
din momentul în care m-am oprit din creștere și
memoriile s-au tot strâns înăuntrul meu,
e de presupus că de-acum ele se află deja în burta
mea, în șolduri și în picioare.
Un fel de arhivă mergătoare,
o tulburare ordonată, o marfă cântărind greu,
o corabie supraîncărcată.

Câteodată vreau să mă așez pe banca unui parc:
asta îmi va schimba statutul
din Pierdut Înăuntru în Pierdut în afară.

Cuvintele au început și ele să mă părăsească,
precum șobolanii părăsesc o corabie ce se scufundă.
ultimul cuvânt, acela este căpitanul.

Statistici

Pentru fiecare om furios se găsesc mereu doi - trei
care să-i semene și să-l liniștească, pentru fiecare
ins care plânge, mai mulți care să-i șteargă lacrimile,
pentru fiecare fericit, o mulțime de oameni triști ce
vor să se încălzească la fericirea acestuia.

Și în fiecare noapte cel puțin un om nu-și va putea
găsi casa
locuința lui mutându-se în alt loc, iar el gonește pe
străzile ei, degeaba.

Odată, așteptam cu fiul cel mic în stație
și un autobuz gol a trecut prin fața noastră.
Copilul mi-a spus:
„Uite, un autobuz plin cu oameni goi.

Mi-am pierdut cartea de identitate

Mi-am pierdut cartea de identitate.
Acum trebuie să scriu toată istoria vieții mele toată
din nou pentru toate oficiile, o copie pentru
Dumnezeu și una pentru diavol.
Îmi amintesc poza de acum treizeci și trei de ani în
intersecția răvășită de vânt din Negev.
Ochii îmi erau profetici atunci, dar trupul meu nu
avea nici cea mai mică idee
prin ce avea să treacă ori de unde aparținea.

Tu adesea spui: „Acesta e locul,
aceasta se întâmplă exact aici'',
dar acesta nu este locul,
tu numai gândești așa și trăiești în eroare,
o eroare a cărei eternitate este mai mare
decât eternitatea adevărului.

Și cu trecerea timpului, viața mi se umple de nume
ca abandonatele cimitire
ori ca o clasă goală de studiul istoriei
ori ca o carte de telefoane într-un oraș străin.

Și moarte e, atunci, când cineva din spate continuă
să te cheme și te cheamă,
dar tu nu te mai intorci ca altădată
să vezi cine te strigă.

Ora de grație

Obișnuiam să gândesc că ar fi putut fi rezolvată așa:
așa cum se strâng oamenii în stație la miezul nopții
pentru ultimul autobuz ce nu va veni,
la început doar câțiva dintre ei,
apoi mai mulți și mai mulți.
Asta era șansa de-a fi aproape unul de celălalt,
și să schimbi totul împreună apoi,
să pornești o nouă lume.

Dar se risipesc.
(Ora de grație a trecut și nu va mai reveni.)
Fiecare va merge așadar pe drumul lui.
Fiecare va fi din nou o piesă de domino,
cu una din fețe orientată în sus, căutându-și
o altă piesă care să i se potrivească,
într-un joc fără de sfârșit.

Începe vara

Începe vara. În cimitirul vechi
iarba înaltă e deja uscată și încă o dată poți citi
cuvintele de pe pietrele funerare.

Vînturile de vest s-au reîntors în vest ca niște
experimentați marinari.
Vînturile de est zac în așteptarea momentului lor
asemenea esenienilor călugări în grotele din
deșertul Iudeii.
Și în liniștea dintre toate aceste vânturi
poți auzi încă o dată
voci explicându-te pe tine și toate acțiunile tale
asemenea unui glas dintr-un muzeu sau școală.

Tu nu ești mai bine înțeles, și tu nu înțelegi mai bine.
Mortalitatea nu este moarte, rata nașterii nu
înseamnă copii,
și viața, probabil, nu este viață -

Puțin rozmarin, nițel busuioc, ceva speranță,
ceva maghiran pentru inimă, puțină mentă
pentru nări, bucurie pentru irisul ochilor
și o țâră de consolare, căldură.

Aproape un poem de iubire

Dacă părinții mei și ai tăi
nu emigrau către Pământul lui Israel în 1936,
ne puteam întâlni în 1944
acolo. Pe rampa de la Auschwitz.
Eu la douăzeci de ani,
tu la cinci.

Unde este mami?
dar tati?

Cum te cheamă?
Hanaleh.

Pe alte planete ai putea avea dreptate

„Pe alte planete ai putea avea dreptate,
dar nu aici...” și în mijlocul discuției treci
către o tăcere plină de lacrimi,
cum unii trec de la albastru la negru
în timp ce scriu o scrisoare când li se usucă pixul,
ori cum se obișnuia odată să se schimbe caii
în timpul unei călătorii.

Vorbirea în timp obosește,
însă lacrimile sunt mereu proaspete.

Semințe ale verii intră zburând în camera unde
stăm. În fața ferestrei crește un migdal negru:
un alt luptător în veșnica bătălie a dulceții
împotriva amarului.

Uite! Cum timpul nu este în interiorul ceasurilor tot
așa, iubirea nu este în interiorul trupurilor:
trupurile doar ne amintesc de ea.

Dar ne vom aminti de această seară,
în felul în care înotătorii își amintesc
accidentele lor vasculare
de la o vară la alta.

„Pe alte planete ai putea avea dreptate, dar nu aici!”

O femeie exactă

O femeie exactă cu o tunsoare scurtă aduce mereu
ordine în gândurile și în sertarele dulapului meu,
îmi plimbă sentimentele ca pe o mobilă
de jur împrejur într-un nou aranjament.
O femeie al cărei trup este asigurat ferm la mijloc
și împărțit clar
în superior și inferior,
cu ochi de „vreme-posibilă”,
din sticlă rezistentă la șocuri.
Chiar și strigătul ei pasional urmează
o anumită ordine,
unul după altul:
porumbel îmblânzit, apoi porumbel sălbatic, apoi
păun, păun rănit, păun, păun,
apoi din nou porumbel sălbatic, porumbel
îmblânzit, porumbel, porumbel, și iar
sturz, sturz, sturz.

O femeie exactă: pe covorul din dormitor
întotdeauna papucii ei indică altceva decât patul.
(papucii mei însă întotdeauna indică spre el)

Încearcă să-ți amintești anumite detalii

Încearcă să-ți amintești anumite detalii.
Amintește-ți îmbrăcămintea
celei pe care o iubești
astfel încât în ziua dezastrului vei putea să spui:
ultima dată când am văzut-o
purta asta și asta, jachetă maro, pălărie albă.
Încearcă să-ți amintești anumite detalii.
Chiar dacă nu vor avea față
și sufletul le va fi ascuns și plânsul
le va fi la fel ca și râsul
și liniștea și strigătul lor se vor ridica
la aceeași înălțime
și temperatura corpului lor
va fi între 98 și 104 grade
și nu vor avea viață în afara acestui spațiu îngust
și nu vor avea vreo imagine gravată, nicio
asemănare, nici memorie
și numai pahare de hârtie în ziua bucuriei
și farfurii reciclabile.

Încearcă să-ți amintești anumite detalii.
Pentru că lumea este plină de oameni
ce sunt rupți de la liniștea și somnul lor
și nimeni să vrea să repare ruptura,
și spre deosebire de sălbăticiuni, fiecare trăiește în
ascunzișul lui singuratec și apoi moare alături de
ceilați, pe câmpuri de luptă și spitale.
Și pământul ne va înghiți pe toți,
buni și răi laolaltă, asemenea adepților lui Korah,
fiecare răzvrătindu-se împotriva morții,
cu gurile deschise până în ultimul moment,
iar bincuvântările și blestemele noastre
vor forma un singur urlet.
Încearcă, încearcă anumite detalii să ți le amintești.

Un bărbat în viața lui

Un bărbat nu are timp în viața lui să aibă timp
pentru orice lucru.
Nu are anotimpuri îndeajuns încât să aibă pentru
fiecare lucrare sau scop un anotimp.
Eclesiastul a greșit în privința asta.

Un bărbat trebuie să iubească și să urască
în același timp,
să râdă și să plângă cu aceiași ochi,
cu aceleași mâini să arunce și să strângă pietre,
să facă dragoste în război și război în dragoste.

Să urască și să ierte și să-și amintească și să uite,
să aranjeze și să pară pierdut, să mănânce și
să digere
ceea ce istoriei
îi ia ani și ani ca să facă.

Un bărbat nu are timp.
Când el a pierdut el caută, când el găsește el a uitat,
când el a uitat el iubește, când el iubește
el a început să uite.

Și sufletul lui este unul asezonat,
sufletul lui este unul cu adevărat profesionist.
Numai trupul îi rămâne veșnic amator.
Care încearcă și ratează continuu,
bătut nu învață un lucru,
mereu beat și chior în plăcerile și durerile sale.

Bărbatul va muri cum toamna moare smochinul,
scorojit, însă plin de sine și dulce,
cu frunzele uscate împrăștiate pe pământ,
și cu ramuri dezgolite îndreptate deja
spre locul în care este timp pentru orice lucru.

Din volumul „Om ai apărut
și ca bărbat te vei întoarce”
(1985)

e

Mama mea e din zilele acelea

Mama mea e din zilele acelea,
când se pictau frumoase fructe în frumoase vase de argint și nimeni nu cerea mai mult.
Oamenii se mișcau prin propriile lor vieți
precum corăbiile, cu vânt în pânze sau împotriva acestuia, credincioși
destinului lor.

M-am întrebat cum e mai bine, să mori bătrân
ori să mori tânăr.
Ca și cum aș fi întrebat ce e mai ușor,
un kilogram de pene sau un kilogram de oțel.

Eu vreau pene, pene, pene.

Acum ea respiră

Acum ea respiră încet, am spus. Nu,
ea țipă înăuntru din cauza marii dureri,
a zis doctorul.
Mi-a cerut permisiunea să-i scoată verigheta
de pe deget
pentru că zona acolo se umflase.
I-am dat permisiunea în numele
durerii și în numele tatălui meu
care niciodată nu a părăsit-o cât a trăit.

Continuam să-i răsucim verigheta
ca și cum ar fi fost un inel vrăjit dintr-o poveste, dar
nu a fost chip să iasă și ca urmare niciun miracol.
Doctorul mi-a cerut permisiunea să-i taie verigheta,
și a tăiat cât a putut de gentil
cu un foarte grijuliu forceps.

Acum râde, practicând râsul de după, de acolo.
Acum plânge, despărțindu-se de plânsul de aici.

Fotografia din pașaportul ei a fost făcută
cu mulți ani în urmă.
După ce a sosit pe pământul lui Israel,
ea nu a mai plecat niciodată,
iar un certificat de deces nu are nevoie de fotografie.

Mama a murit în ziua de Shavuot

Mama a murit în ziua de Shavuot,
la sfârșitul enumerării zilelelor Sefira.

Cel mai mare frate al ei a murit în 1916;
căzut în război.
Aproape am căzut și eu în 1948,
și mama a murit în 1983.

Oricine moare la sfârșitul unei enumerări,
mai lungi sau mai scurte,
și oricine cade răpus în război merită
o coroană, o ceremonie, o scrisoare oficială.
Când am stat la mormântul mamei
stam ca și când aș fi salutat militărește
și cuvintele dure ale rugăciunii Kaddish erau
ca salvele de tun
în limpezimea cerului de vară.

Am îngropat-o în Sanhedria, lângă tatăl meu,
am păstrat locul pentru ea
în felul în care oamenii o fac în autobuz
sau la cinematograf:
am lăsat flori și mici pietre, în așa fel încât nimeni
să nu-i ocupe locul.

(Cu douăzeci de ani în urmă, cimitirul era pe graniță,
față în față cu pozițiile inamicului. Pietrele funerare
erau o bună defensivă împotriva tancurilor.)

Dar când eram copil, aici fusese o grădină botanică,
cu tot felul de plante și plăcuțe de lemn cu inscripții
de nume în ebraică și latină:
Trandafir obișnuit, Salvie mediteraneană,
Iarba Sfintei Sofia, Floarea-crucii
Trandafirul Dulce Amintire.

amintirea și uitarea.

Trupul este cauza iubirii

Trupul este cauza iubirii;
după asta, fortăreața care-l protejează;
după asta, iubirea-i prizonieră.
Dar după ce trupul moare, iubirea-i eliberată
în abundența sălbatică,
ca o mașină de jocuri automate care se strică și
cu zgomot furios aruncă afară deodată
toate monezile
tuturor generațiilor de norocoși.

În interiorul mărului

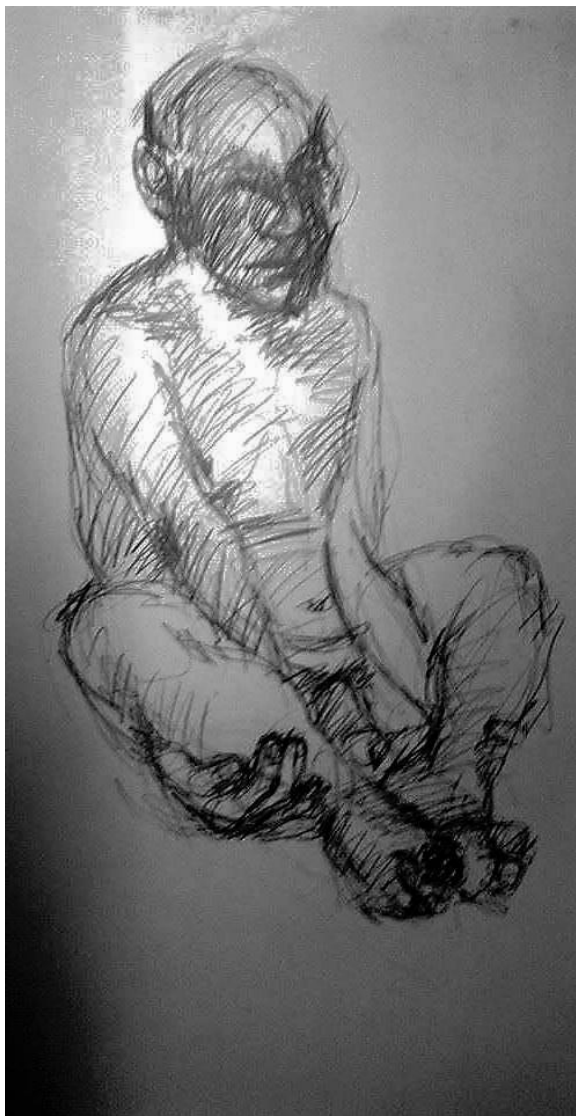
Tu mă vizitezi în interiorul mărului.
Împreună auzim cuțitul
decojind în jurul nostru, rotund,
cu grijă, astfel încât coaja să nu se rupă.

Tu îmi vorbești. Am încredere în vocea ta pentru că
are frânturi de durere în ea în felul în care mierea
are bucățele de ceară de la fagure.

Îți ating buzele cu degetele:
care și acesta este un gest profetic.
Și buzele tale sunt roșii,
în felul în care un câmp ars
este negru.
Totul e adevărat.

Tu mă vizitezi în interiorul mărului și vei sta
cu mine aici
până ce cuțitul își va sfârși lucrul.

Din volumul „Pumnul și el a fost odată palma unei mâini deschise, cu degete” (1989)

Ce fel de om

„Ce fel de om ești tu?” mă-ntreabă oamenii
Sunt un om cu un complex sistem de conducte
în suflet,
sofisticată mașinărie emoțională
și cu un foarte precis-monitorizat sistem
de memorie din secolul douăzeci,
Dar cu un bătrân trup din vremurile antichității.
Și un Dumnezeu mai vechi chiar și decât el.

Sunt un om al suprafeței pământului.
Locurile adânci, gropile și găurile în țărână
Mă sperie.
Clădirile înalte și munții mă-ngrozesc.

Nu sunt ca o iscoditoare furculiță
nici ca un cuțit ori ca o lingură scobită
Nu sunt nici plată, ca o
vicleană spatulă care se vâră pe dedesubt.
Aproape sunt greu ca mojar stricat
care mărunțește și amestecă binele și răul împreună
de dragul unei arome subtile,
pentru o nuanță de parfum.

Ghid, nu-mi spune mie unde să mă duc.
Îmi conduc afacerea în liniște, sârguincios,
ca și cum aș duce la capăt un testament ce a început
să se scrie din momentul în care m-am născut.

Acum, stau deoparte pe trotuar
obosit, sprijinit de un distribuitor
de bilete de parcare.
Pot sta aici absolut liber, fiind propriul meu om.

Eu nu sunt o mașină, sunt o persoană,
un om-zeu, un zeu-om
ale cărui zile sunt bine numărate. Aleluia!

Cunosc un om

Cunosc un om
care a fotografiat tot ce vedea
de la fereastra camerei în care făcuse dragoste
și nu fața femeii pe care o iubise acolo.

Toamna e aproape și memoria părinților mei

În curând va fi toamnă. Ultimul fruct se coace
și oamenii merg pe drumuri pe care
nu le-au mai ales niciodată.
Bătrâna casă începe să-i ierte
pe toți care au trăit în ea.
Copacii se întunecă odată cu vârsta și
oamenii cresc albi.
În curând ploaia va sosi.
Mirosul ruginii o să fie proaspăt și plăcerea inimii
asemenea parfumului înfloririi primăverii.

În țările nordice se spune
„majoritatea frunzelor sunt încă în copaci”.
Dar aici noi spunem
„majoritatea cuvintelor sunt încă pe oameni”.
Sezonul nostru de cădere face alte lucruri
să cadă asemeni.

În curând va fi toamnă.
A venit timpul să-mi amintesc de părinți.

Mi-i amintesc ca pe simple jucării
ale copilăriei mele,
învârtindu-se în cerc
bâzâind ușor, ridicând câte un piciorus,
fluturând o mână, miscându-și capetele dintr-o
parte în alta încet, în același ritm,
arcul din burțile și cheița din spatele lor.

Apoi pe neașteptate s-au oprit din mișcare și au
rămas pentru totdeauna în ultima lor poziție.

Astfel îmi amintesc părinții
și așa îmi amintesc cuvintele lor.

Yom Kippur

Yom Kippur fără mama și tatăl meu
nu este Yom Kippur.

Tot ce a lăsat mâna lor
binecuvântându-mă pe cap
e un tremur, ca tremurul unui motor
care continuă să meargă după moartea lor.
Mama a murit numai cu cinci ani în urmă,
cazul ei incă e în așteptare
între oficiile de-acolo de sus și
hârtiile de aranjat pe pământ.

Tatăl meu, care a murit cu mult timp în urmă,
deja a înviat în alte locuri, nu în mine.

Yom Kippur fără mama și tatăl meu
nu este Yom Kippur.
În consecință mănânc ca să-mi pot aminti
și beau ca să nu uit și sortez promisiunile
și clasific jurămintele după timpul și mărimea lor.

În timpul zilei ne-am obișnuit să strigăm,
„Iartă-ne pe noi''
iar în timpul serii „Deschide-ne Tu poarta”.
Dar spun, Uită-ne, renunță, lasă-ne pe noi singuri
când porțile tale se vor închide și ziua va fi murit.

Ultima rază de lumină se frânge
în vitraliul sinagogii.
Lumina soarelui însă nu se frânge,
noi ne frângem
cuvântul „frânt” e frânt.

Ruhama

Aici în această vale (wadi)
am trăit în timpul războiului.
Mulți ani au trecut de atunci,
multe victorii și multe înfrângeri.
Am strâns multe împăcări într-o viață și le-am
risipit, multe tristeți și le-am împrăștiat în vânt.

Am spus multe lucruri,
ca valurile mării la Ashkelon în Vest
care spun mereu același și același lucru.

Dar atâta timp cât voi fi în viață,
sufletul meu își va aminti

și trupul mi se va rumeni în focurile propriei sale
povestiri de viață.

Spre seară cerul coboară ca o trompetă peste noi,
parcă chemându-ne
și buzele noastre se mișcă
ca buzele unui om când se roagă,
înainte a existat un Dumnezeu în această lume.

Aici ne petrecem ziua, și noaptea mergem
către câmpul bătăliei.
Mirosul nisipului este așa cum era, la fel și mirosul
frunzelor de eucalipt, și mirosul vântului.

Și acum fac și eu ce face memoria oricărui câine:
urlu în liniște
și mă piș pe granița amintirilor din jurul meu
ca nimeni să nu intre.

Huleikat - al treilea poem despre Dicky

În aceste dealuri până și sondele de petrol
au devenit amintire.
Aici a căzut Dicky
care era mai bâtrân cu patru ani decât mine
și mi-a fost ca un tată în timpul disperării.
Acum că sunt mai bătrân decât el
cu patruzeci de ani,
mi-l amintesc ca pe un fiu
și eu sunt tătăl lui bâtrân și îndoliat.

Și tu care îți amintești doar o față
nu uita mâinile întinse
și picioarele care alergau atât de ușor și cuvintele.

Amintește-ți chiar drumul către cruntele bătălii
întotdeauna trecând pe lângă grădini și ferestre
copii jucându-se acolo și din când când se auzea și
câte un lătrat de câine.

Amintește-ți fructul care cădea și amintește-ți-l
printre frunze pe ramură, amintește-ți spinii duri
care erau moi și verzi în primăvară,
și nu uita că pumnul, și el, a fost odată palma
unei mâini deschise, cu degete.

Am făcut ce trebuia făcut

am făcut ce trebuia făcut
am ieșit afară cu copiii noștri
să culegem ciuperci din pădurea
pe care am plantat-o când eram noi copii.

am învățat numele florilor câmpului
al căror parfum
a fost ca sângele risipit în vânt.
Am încărcat cu multa iubire trupurile lor micuțe.
Deschiși am stat și am fost reduși
de o clipire a ochilor unui dumnezeu nebun,
Purtător de binoclu,

și în Războiul Fiilor Luminii cu Fii Întunericului
am iubit binele netezind răul și urând lumina
cea dureroasă.

Am făcut ce trebuia făcut,
mi-am iubit copilăria
mai mult decât patria.

Noi deja am săpat toate fântânile în pământ,
și acum le săpăm în goliciunea cerului.
Fântâni, fântâni
fără sfârșit, către niciun sfârșit.

am făcut ce trebuia făcut
am înlocuit „Amintește-ți, O, Doamne”
cu „Lasă-ne să uitam”
cum am înlocui numărul din cabina autobuzului
când își schimbă direcția,
ori semnul „Saună și duș” de pe zidul sinagogii
cu „Cel care aduce ploaia”
când se schimbă anotimpurile.

am făcut ce trebuia făcut
am aranjat viețile noastre în straturi fine
de flori si umbre
și în cărări drepte pentru duioase preumblări
aemenea grădinii unui ospiciu.

Disperarea noastră e domesticită de-acum și
ne dăruie pace.
numai speranțele noastre au rămas sălbatece,
iar plânsul lor
ne cutremură noaptea și ne destramă ziua.

Am făcut ce trebuia făcut.
Suntem ca oamenii ce intră pe-ntuneric
într-o sală de cinema și
trecem pe lângă toți care pleacă, rușinați
ori palizi, plângând încet ori râzând zgomotos.

Ca oamenii care intră fără să se uite înapoi
ori să privească-n jur
în lumină - și întuneric - și lumină.

Am făcut ce trebuia făcut.

CUPRINS

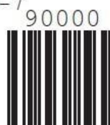
Yehuda Amichai – Selected Poetry *Tanslated by Adrian Grauenfels and Emanuel Pope*

Editura Saga – Israel 2017

ISBN 978-1-387-05999-7

Critici despre Yehuda Amichai:

Ted Hughes în revista Times: *„Sunt convins că Amichai este unul dintre cei mai mari, esențiali, durabili poeți, o voce a secolului, uman, inteligent, adevãrat și plin de resurse, aflat la el acasă în orice situație umană. O adevărată comoară.”*

„De la Alterman încoace nu am cunoscut poet mai popular și mai apreciat ca Amichai. Este unic. Este singurul poet citit de consacrați, de academie, dar și de publicul larg care în general nu consumă poezie. Din acest punct de vedere Amichai nu are rivali”. Ziarul Haaretz

ISBN 978-1-387-05999-7
90000
9 781387 059997

